2025/1082

3.6.2025.

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2025/1082

od 2. lipnja 2025.

o utvrđivanju odstupanja od Provedbene uredbe (EU) 2019/2072 u pogledu unosa na područje Unije neukorijenjenih reznica za sadnju vrsta *Calibrachoa* spp., *Petunia* spp. i njihovih hibrida iz Kenije

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ ([1]), a posebno njezin članak 30. stavak 1. i članak 42.a stavak 1.,

budući da:

(1) Člankom 7. u vezi s točkom 18. Priloga VI. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/2072 ([2]) zabranjuje se unos u Uniju bilja za sadnju iz porodice Solanaceae iz određenih trećih zemalja.

(2) Nekoliko država članica izrazilo je interes za uvoz neukorijenjenih reznica za sadnju vrsta *Calibrachoa* spp. i *Petunia* spp. i njihovih hibrida („navedeno bilje”) iz Kenije, iz koje je trgovina trenutačno zabranjena. Te države članice dostavile su tehničku dokumentaciju, uključujući postupke uzgoja navedenog bilja.

(3) Europska agencija za sigurnost hrane („Agencija”) donijela je u travnju 2024. znanstveno mišljenje o procjeni rizika za neukorijenjene reznice vrsta *Petunia* spp. i *Calibrachoa* spp. iz Kenije ([3]).

(4) Agencija je identificirala *Aleurodicus dispersus* Russell, *Bemisia tabaci* Genn. (izvaneuropska populacija), virus blagog šarenila crnookice, *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard), *Liriomyza sativae* Blanchard, *Liriomyza trifolii* (Burgess), *Nipaecoccus viridis* (Newstead), virus šarenila žila paprike, *Phenacoccus solenopsis* Tinsley, virus uvijenosti lista krumpira, viroid vretenastoga gomolja krumpira, *Ralstonia pseudosolanacearum* Safni *i dr.*, *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *i dr.* Emend. Safni *i dr.*, *Scirtothrips dorsalis* Hood, *Tetranychus neocaledonicus* André, virus blagog šarenila rajčice, virus točkastog sušenja rajčice, virus žućenja i kovrčavosti lista rajčice, virus prstenastog žutila rajčice i *Xanthomonas vesicatoria* (ex Doidge) Vauterin *i dr.* kao štetne organizme relevantne za navedeno bilje.

(5) Agencija je ocijenila mjere za smanjenje rizika od utvrđenih štetnih organizama opisane u dokumentaciji i procijenila vjerojatnost da navedeno bilje nije zaraženo tim štetnim organizmima.

(6) Na temelju tog mišljenja trebalo bi donijeti neophodne mjere u obliku fitosanitarnih uvoznih zahtjeva kako bi se odgovorilo na rizik od tih štetnih organizama i osiguralo da fitosanitarni rizik od unosa navedenog bilja u Uniju bude sveden na prihvatljivu razinu.

([1]) SL L 317, 23.11.2016., str. 4., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj.

([2]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 od 28. studenoga 2019. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 690/2008 i izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019 (SL L 319, 10.12.2019., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/2072/oj).

([3]) EFSA PLH Panel (*EFSA Panel on Plant Health*), 2024, Commodity risk assessment of *Petunia* spp. and *Calibrachoa* spp. unrooted cuttings from Kenya. (*EFSA Journal* 2024;22:e8742, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8742).

(7) *Bemisia tabaci* Genn. (izvaneuropska populacija), virus blagog šarenila crnookice, *Liriomyza sativae* Blanchard, virus uvijenosti lista krumpira, *Ralstonia pseudosolanacearum* Safni *i dr.*, *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *i dr.* Emend. Safni *i dr. Scirtothrips dorsalis* Hood i virus blagog šarenila rajčice uvršteni su na popis karantenskih štetnih organizama Unije u Prilogu II. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072. *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard) and *Liriomyza trifolii* (Burgess) uvrštene su na popis karantenskih štetnih organizama zaštićenih područja u Prilogu III. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072. Budući da je za navedeno bilje trenutačno zabranjen ulazak na područje Unije, na njega se ne primjenjuju posebni zahtjevi iz Priloga VII. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072.

(8) Viroid vretenastoga gomolja krumpira, virus žućenja i kovrčavosti lista rajčice i *Xanthomonas vesicatoria* (ex Doidge) Vauterin *i dr.*. navedeni su u Prilogu IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072 kao regulirani nekarantenski štetni organizmi Unije za proizvode koji nisu bilje vrsta *Petunia* spp. i *Calibrachoa* spp. Budući da ti štetni organizmi nisu utvrđeni kao štetni organizmi koji imaju gospodarski učinak na proizvodnju vrsta *Petunia* spp. i *Calibrachoa* spp. na području Unije, za potrebe ove Uredbe ne bi ih trebalo smatrati navedenim štetnim organizmima.

(9) *Phenacoccus solenopsis* Tinsley nije uvršten na popis karantenskih štetnih organizama Unije u Prilogu II. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072 i nije primijećen znatan učinak na biljke domaćine zaražene tim štetnim organizmom na području Unije. Stoga u pogledu tog štetnog organizma nisu potrebni nikakvi uvozni zahtjevi.

(10) *Aleurodicus dispersus* Russell, *Nipaecoccus viridis* (Newstead), virus šarenila žila paprike, *Tetranychus neocaledonicus* André i virus prstenastog žutila rajčice nisu uvršteni na popis karantenskih štetnih organizama Unije. Na temelju mišljenja Agencije ti se štetni organizmi smatraju relevantnima za navedeno bilje. Na temelju toga Komisija je zaključila da ispunjavaju kriterije iz pododjeljka 2. odjeljka 3. Priloga I. Uredbi (EU) 2016/2031 i stoga podliježu mjerama iz članka 30. stavka 1. te uredbe.

(11) Kako bi se zajamčilo da unos navedenog bilja ne predstavlja rizik od unošenja navedenih štetnih organizama na područje Unije, to bilje bi trebalo uzgajati od bilja podrijetlom s područja Unije kako bi se spriječila prisutnost štetnih organizama u ishodišnom materijalu.

(12) Navedeno bilje za izvoz u Uniju trebalo bi proizvoditi u proizvodnim jedinicama koje je odobrila Nacionalna organizacija za zaštitu bilja Kenije i koje imaju jedinstveni kôd sljedivosti kako bi se nadležnim tijelima omogućilo da u slučaju otkrivanja navedenog štetnog organizma na navedenom bilju na području Unije utvrde iz koje proizvodne jedinice potječe navedeno bilje.

(13) Nadalje, kako bi se osiguralo da navedeno bilje nije zaraženo navedenim štetnim organizmima, trebalo bi ga uzgajati pod fizičkom zaštitom i pregledati prije izvoza.

(14) Budući da simptomi prisutnosti navedenih štetnih organizama možda još nisu vidljivi na neukorijenjenim reznicama koje se uvoze u Uniju, nakon uvoza na područje Unije navedeno bilje trebalo bi saditi i ukorijeniti u prostorima specijaliziranih subjekata s posebnim ovlaštenjem za izdavanje biljnih putovnica za to bilje podrijetlom iz Kenije ili specijaliziranih subjekata za koje nadležna tijela izdaju biljne putovnice jer podliježu redovitim službenim inspekcijskim pregledima. Specijalizirani subjekti koji će uzgajati ili ukorijeniti navedeno bilje trebali bi o tome obavijestiti nadležna tijela prije primitka navedenog bilja kako bi ona mogla pravodobno isplanirati službene inspekcijske preglede.

(15) Kako bi se spriječilo da se navedeno bilje prvi put premješta u prostore specijaliziranih subjekata koji nisu ovlašteni za izdavanje biljnih putovnica za navedeno bilje, uvoznik bi trebao predočiti dokument koji je izdalo nadležno tijelo kojim se potvrđuje da se bilje treba premjestiti u prostore specijaliziranih subjekata koji su, u skladu s člankom 89. stavkom 1. Uredbe (EU) 2016/2031, posebno ovlašteni za izdavanje biljnih putovnica za bilje koje je ukorijenjeno ili uzgojeno iz navedenog bilja ili u prostore specijaliziranih subjekata za koje nadležna tijela izdaju biljne putovnice za navedeno bilje.

(16) Budući da navedeno bilje dosad nije bilo uneseno na područje Unije i da nema iskustva s tom trgovinom, navedeno bilje predstavlja fitosanitarni rizik koji još nije potpuno procijenjen. Stoga bi zahtjevi predviđeni u ovoj Uredbi trebali biti privremeni na temelju članka 42.a stavka 1. Uredbe (EU) 2016/2031.

(17) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

(1) „navedeni štetni organizmi" znači *Aleurodicus dispersus* Russell, *Bemisia tabaci* Genn. (izvaneuropska populacija), virus blagog šarenila crnookice, *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard), *Liriomyza sativae* Blanchard, *Liriomyza trifolii* (Burgess), *Nipaecoccus viridis* (Newstead), virus šarenila žila paprike, virus uvijenosti lista krumpira, *Ralstonia pseudosolanacearum* Safni *i dr.*, *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *i dr.* Emend. Safni *i dr.*, *Scirtothrips dorsalis* Hood, *Tetranychus neocaledonicus* André, virus blagog šarenila rajčice i virus prstenastog žutila rajčice;

(2) „navedeno bilje" znači neukorijenjene reznice namijenjene sadnji vrsta *Calibrachoa* spp. i *Petunia* spp. i njihovih hibrida, uzgojene u Keniji i dobivene izravno od matičnih biljaka uvezenih iz Unije.

Članak 2.

Odstupanje od zabrane unosa navedenog bilja na područje Unije

Odstupajući od točke 18. Priloga VI. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072, unos navedenog bilja na područje Unije dopušta se podložno usklađenosti sa zahtjevima iz članka 3. ove Uredbe.

Članak 3.

Zahtjevi za unos navedenog bilja na područje Unije i njegovo premještanje unutar njega

1. Navedeno bilje smije se unijeti u Uniju samo ako su ispunjeni svi sljedeći zahtjevi:

(a) prije početka trgovine Nacionalna organizacija za zaštitu bilja Kenije pisanim je putem dostavila Komisiji popis mjera namijenjenih osiguravanju ispunjavanja zahtjeva iz točke 1. Priloga I.;

(b) Nacionalna organizacija za zaštitu bilja Kenije do 31. prosinca svake godine Komisiji dostavlja popis proizvodnih jedinica, s njihovim kodovima sljedivosti, koje su odobrene za izvoz navedenog bilja u Uniju sljedeće kalendarske godine te odmah priopćuje sve izmjene tog popisa;

(c) Nacionalna organizacija za zaštitu bilja Kenije do 31. ožujka svake godine Komisiji podnosi godišnje izvješće o aktivnostima provedenima prethodne kalendarske godine koje sadržava sve elemente utvrđene u točki 2. Priloga I.

2. Kako bi se navedeno bilje unijelo na područje Unije, specijalizirani subjekt koji uvozi dostavlja dokument koji je izdalo nadležno tijelo u kojem se potvrđuje da specijalizirani subjekt koji prima navedeno bilje ispunjava zahtjeve iz stavka 3.

3. Nakon unošenja u Uniju navedeno bilje smije se premještati samo u:

(a) prostore specijaliziranih subjekata koji su, na temelju članka 89. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/2031, posebno ovlašteni za izdavanje biljnih putovnica za bilje koje je ukorijenjeno ili uzgojeno iz navedenog bilja; ili

(b) prostore specijaliziranih subjekata kojima nadležna tijela izdaju biljne putovnice za navedeno bilje.

Prije prihvata navedenog bilja specijalizirani subjekti iz prvog podstavka obavješćuju nadležna tijela o očekivanom datumu prispijeća tog bilja i čuvaju kôd sljedivosti iz točke 1. podtočke (c) podpodtočke iii. Priloga I.

4. Bilje koje je izravno ukorijenjeno ili uzgojeno iz navedenog bilja čuva se odvojeno od bilo kojeg drugog bilja osjetljivog na navedene štetne organizme. Podvrgava se službenim inspekcijskim pregledima najmanje jedanput prije prvog premještanja iz prostora predmetnog specijaliziranog subjekta i što je moguće bliže vremenu njihova premještanja. Ti inspekcijski pregledi uključuju, u slučaju sumnje na infekciju, uzorkovanje i molekularno testiranje na virus blagog šarenila crnookice, virus šarenila žila paprike, virus uvijenosti lista krumpira, virus blagog šarenila rajčice i virus prstenastog žutila rajčice.

U slučaju da se na bilju koje je ukorijenjeno ili uzgojeno iz navedenog bilja otkriju navedeni štetni organizmi, odmah se uništava najmanje svo bilje ukorijenjeno ili uzgojeno iz iste partije navedenog bilja te se, prema potrebi, čiste i dezinficiraju prostori u kojima je uzgajano.

5. Države članice odmah obavješćuju Komisiju i ostale države članice o svakom slučaju u kojem je utvrđena prisutnost navedenog štetnog organizma na navedenom bilju ili na bilju koje je ukorijenjeno ili uzgojeno iz navedenog bilja. Komisija o tome odmah obavješćuje Nacionalnu organizaciju za zaštitu bilja Kenije.

Ako je Nacionalna organizacija za zaštitu bilja Kenije obaviještena o prisutnosti navedenog štetnog organizma na navedenom bilju ili na bilju koje je ukorijenjeno ili uzgojeno iz navedenog bilja, proizvodna jedinica iz koje potječe navedeno bilje više se ne odobrava za izvoz u Uniju, a Nacionalna organizacija za zaštitu bilja Kenije odmah uklanja tu proizvodnu jedinicu s popisa odobrenih proizvodnih jedinica iz stavka 1. točke (b) dok se ne dokaže da je ta proizvodna jedinica ponovno slobodna od štetnih organizama.

Članak 4.

Izmjena Priloga VI. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072

Prilog VI. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072 mijenja se kako je navedeno u Prilogu II. ovoj Uredbi.

Članak 5.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se do 30. travnja 2028.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. lipnja 2025.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

Zahtjevi iz članka 3. za unos navedenog bilja na područje Unije

1. Navedeno bilje može se unijeti na područje Unije samo ako ispunjava sve sljedeće zahtjeve:

(a) proizvedeno je u proizvodnim pogonima:

i. koje je Nacionalna organizacija za zaštitu bilja Kenije uvrstila na popis odobrenih proizvodnih jedinica koje su priznate kao slobodne od navedenih štetnih organizama i kojima je dopušten izvoz navedenog bilja u Uniju;

ii. koji su označeni jedinstvenim kodom sljedivosti koji se nalazi na popisu iz podtočke i.;

iii. koji su dvostrukim vratima fizički izolirani od kukaca, pri čemu se druga vrata otvaraju tek nakon što su prva vrata potpuno zatvorena, te imaju uspostavljen sustav kojim se osiguravaju higijenski postupci i postupci dezinfekcije za osoblje, opremu i sve proizvodne postupke;

iv. koji imaju sustav za opskrbu vodom za navodnjavanje bez štetnih organizama, koji podliježe najmanje dvama godišnjim službenim inspekcijskim pregledima, uključujući molekularno testiranje, kako bi se zajamčila odsutnost organizama *Ralstonia pseudosolanacearum* Safni *i dr.* i *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *i dr.* Emend. Safni *i dr.*;

v. koji su u cijelosti namijenjeni proizvodnji navedenog bilja ili drugog bilja koje ispunjava zahtjeve zakonodavstva Unije o zdravlju bilja i koji podliježu temeljitom čišćenju i dezinfekciji prije unošenja novog navedenog bilja;

vi. koji imaju police za držanje posuda najmanje 50 cm iznad tla;

vii. koji imaju uspostavljen sustav za vođenje evidencije o svim postupcima, uključujući proizvedene grupe i postupke za kontrolu navedenih štetnih organizama tijekom svakog proizvodnog ciklusa;

viii. koji se, ako se utvrdi prisutnost navedenog štetnog organizma, uklanjaju s popisa proizvodnih jedinica iz podtočke i. dok se ponovno ne uspostavi stanje u kojem štetni organizam nije prisutan i tek potom dobiju ponovno odobrenje za proizvodnju i izvoz tog materijala;

(b) i. bili su:

i. uzgojeno je u Keniji i dobiveno izravno od matičnih biljaka uvezenih iz Unije;

ii. proizvedeno je s pomoću uzgojnih supstrata i posuda koji su novi ili podvrgnuti tretmanu kako bi se zajamčila sloboda od organizama koji se prenose tlom i svih navedenih štetnih organizama prije upotrebe u proizvodnom procesu;

iii. osposobljeno osoblje prati prisutnost kukaca s pomoću klopki;

iv. na tjednoj je osnovi podvrgnuto vizualnim pregledima osposobljenog osoblja kako bi se zajamčila odsutnost navedenih štetnih organizama ili njihovih simptoma;

v. podvrgnuto je, prema potrebi, tretmanu protiv štetnih organizama;

vi. barem jedanput je podvrgnuto molekularnom testiranju za otkrivanje virusa blagog šarenila crnookice, virusa šarenila žila paprike, virusa uvijenosti lista krumpira, virusa blagog šarenila rajčice i virusa prstenastog žutila rajčice prije izvoza prve partije neukorijenjenih reznica u Uniju tijekom tog proizvodnog ciklusa ili češće ako se u proizvodnoj jedinici pronađe organizam *Bemisia tabaci* Genn. ili lisne uši ili tripse;

(c) prije izvoza svaka grupa navedenog bilja iz svake proizvodne jedinice bila je:

i. podvrgnuta službenom inspekcijskom pregledu radi otkrivanja prisutnosti navedenih štetnih organizama metodom uzorkovanja koja omogućuje otkrivanje najmanje razine zaraze od 1 %, s razinom pouzdanosti od 99 % u skladu s Međunarodnom normom za fitosanitarne mjere ISPM 31, uključujući molekularno testiranje na virus blagog šarenila crnookice, virus šarenila žila paprike, virus uvijenosti lista krumpira, virus blagog šarenila rajčice i virus prstenastog žutila rajčice u slučaju sumnje na infekciju;

ii. prevezena iz proizvodne jedinice u objekte za skladištenje, hlađenje ili pakiranje na mjestima proizvodnje tako da se spriječi kontaminacija navedenim štetnim organizmima;

iii. pakirana u kutije, pri čemu se na svakoj kutiji nalazi oznaka s kodom sljedivosti proizvodne jedinice;

(d) popraćeno je fitosanitarnim certifikatom koji je izdala Nacionalna organizacija za zaštitu bilja Kenije, kojim se potvrđuje usklađenost sa zahtjevima ove Uredbe i koji u rubrici Dodatne izjave sadržava:

i. naziv ili nazive odobrenih proizvodnih jedinica iz kojih bilje potječe;

ii. kôd ili kodove sljedivosti proizvodnih jedinica iz kojih bilje potječe;

iii. izjavu „Ova pošiljka ispunjava zahtjeve utvrđene u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2025/1082”.

2. Godišnje izvješće o aktivnostima iz prethodne kalendarske godine za svaku proizvodnu jedinicu sadržava:

(a) broj navedenog bilja izvezenog u Uniju

(b) pregled službenih inspekcijskih pregleda provedenih prije izvoza

(c) nalaze o prisutnosti navedenih štetnih organizama

(d) broj uništenog bilja zbog sumnje na zarazu ili zarazu navedenim štetnim organizmima i

(e) mjere poduzete kako bi se ponovno uspostavila sloboda proizvodne jedinice od štetnih organizama i spriječilo ponovno pojavljivanje navedenih štetnih organizama.

PRILOG II.

Izmjena Provedbene uredbe (EU) 2019/2072

U točki 18. Priloga VI. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072 tekst u stupcu „Naziv” zamjenjuje se sljedećim:

„Bilje za sadnju iz porodice *Solanaceae* osim sjemena i bilja obuhvaćenih unosima 15., 16. ili 17. (*)

_____

(*) Osim sljedećeg bilja:
- neukorijenjene reznice namijenjene sadnji vrsta *Calibrachoa* i *Petunia* i njihovi hibridi iz Kenije, koji se mogu unijeti u Uniju podložno zahtjevima utvrđenima u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2025/1082 od 2. lipnja 2025. o utvrđivanju odstupanja od Provedbene uredbe (EU) 2019/2072 u pogledu unosa na područje Unije neukorijenjenih reznica za sadnju vrsta *Calibrachoa* spp., *Petunia* spp. i njihovih hibrida iz Kenije (SL L, 2025/1082, 3.6.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1082/oj);
- neukorijenjene reznice namijenjene sadnji vrsta *Calibrachoa* i *Petunia* i njihovi hibridi iz Gvatemale, koji se mogu unijeti u Uniju podložno zahtjevima utvrđenima u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2025/1078 od 2. lipnja 2025. o utvrđivanju odstupanja od Provedbene uredbe (EU) 2019/2072 u pogledu unosa na područje Unije neukorijenjenih reznica za sadnju vrsta *Calibrachoa* spp., *Petunia* spp. i njihovih hibrida iz Gvatemale (SL L, 2025/1078, 3.6.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1078/oj).”.